

OLOTU IJOBA IWO-ORUN SE ALAYE OWO KOKO

IBADAN — Ninu ipade ti awon agbe se ni Gbon-gan na Western Hall ni ibadan ti Olotu ijoba Iwo-orun Oloye S. L. Akintola se alaye fun won lori owo Koko ti o dinku, gagebi o tiri ni gbogbo oja agbaye.

Oloye Akintola so fun won wibe gagebi oru ti awon gbo lati awon ilu Oke-okun laipe yi ko si wibe owo keko le g'oke tabi ki o yipada si rere masun odun die si, bi igbimo ijoba ti o nta Koko ba nran owo re gagebi ti isisiyi ti o je ogojo ponun (£160) fun tonwon kan yio pidanu bi adota-le-to-dunrun oke ponun (£750,000) si irinwo oke ponun ni asiko oja Koko kansoso.

Osi tun ran awon agbe lati ise ribiribi ni iralowo ti igbimo Ata Koko ti se lori fifi kun owo Koko fun awon agbe ipinle Iwo-orun ti woun fi naba ogajo ponun (£160) fun tonwon kan ni asiko oja Koko, nigbati nwon san ponun mejile-ladofa (£112) fun awon etege won nile Ghana lati odun de odun 1954-1955.

Lehinti Olotu ijoba Iwo-orun se gbogbo alaye wonyi tan ni o so fun awon agbe wibe ki nwon ro bi nwon yio ti se ran ijoba lowo ninu ohun ti o de le yi.

Oloye S. L. Akintola ti se pabamfari alaye lori oru Koko nilu Ogbomoso gage bi igbimo Ataja Koko ti ipinle Iwo-orun ti san owo giga fun agbe lati nkan bi odun marun sehin.

Oloye Akintola so wibe igbimo Iwo-orun ko nna inakuna gage bi agbe N.C. N.C. ti nfe, ni o je ki nwon le san lowo giga fun awon agbe ipinle Iwo-orun lori Koko.

	Nig.	Gha.
Ni odun		
1955-56	£200	£149 6/8
1956-57	150	149 6/8
1957-58	150	134 6/-
1958-59	150	134 8/-
1959-60	160	112 0/0
1960-61	160	112 0/0

AWON AGBE SE IPADE AS'RI

Nigbati won agbe nari jade tiwon ti nwon se ni Bala gage ajumogere, ninu Iwo-orun ile Nigeria, Oloye Akintola Obafemi fi wibe ipinnu ti awon agbe re le Olotu ijoba Iwo-orun.

Piraki ipinnu ti awon agbe ajumogere ati awon agbe agbe se na ni wibe awon mo'ari se rere ti ijoba ti nse fun awon piraki nira ebe se o ni adagbasoke odun marun atokoye ni o gadi oye o je li ire ati anfani awon agbe, awon si lepe gidigidi fun ijoba.

Awon piraki, awon si fohun sokan wibe ona-ko-na ti ijoba ba ro wibe yio dara, ti ijoba ba si mu se, ni awon fi ara mo.

Oloye Akintola dupe lowo awon agbe fun ero rere won, o si mu won mo dalu wibe ijoba ko ni keru ni di atunse owo Koko fun awon agbe.

Iyoku ni irege, gbogbo awon agbe oni Koko ti o wa ni ipinle Iwo-orun ti faramo edinku owo Koko.

OLOPA YO ENITO BE SINU KANGA

SOMOLU — Opolope awon olopa ati Panapana ti awon pe lati Eko wa si Somolu ni o se igbala okunrin kan ti o ro ara re pin ti o si fe pa ara re nitoripe ko ri se se, o si ni gbese loran.

O to nkan bi ogbon isaju ti awon olopa ati Panapana fi se walala ki nwon to le yo David Emerue ti o ko sinu kanga ni ireti ati pa ara re, ko fe mu okun ti nwon ju si dari lati fa gun oke. Aiko lin ju ese mewa lo niko je ki o ku sinu kanga na, o wa ni ile iwosan Ikeja niasisi fun lijo.

Nwon so wibe David wa lati ilu Kano niwon bi osu mokante-logun s'ehin lati wa ise se nilu Eko, sugbon ko bo si. Ile odo baba re nipa ti Olorun ni onge, Ogbemi Alphonso Okpara, akun-oda ti Opopo Apata, ni Somolu, ninu ile na ni David ti fe pa ara re.

Ohun ti o mu gb'ero buburu yi ni bibawi ti baba re nipati Olorun bawi fun gbese ti o nje nitoripe awon owo ti o nya lowo awon enia fere to ogun ponun.

Sugbon Ogbemi Okpara so wibe on ko ba ju, ni otiti ni on so fun pe ko si on ti o mu lati ma je gbese niwon ghati awon nkan ti o nlo ko ti won.

Laipe na ni awon omode ti o wa ninu oja lhin-kule kigbe pe David be sinu kanga. Awon olopa da Alphonso, baba David nipati Olorun duro si Kotu fun odidi ebe kin ti awon fi mbere oru lenu re ki nwon to ju sila.

ILU IJEBU-ODE KO AJA

IJEBU-ODE — Igbimo ilile lu Ijebu-Ode ti pade wibe ilu Ijebu-Ode ti pade wibe lu Ijebu-Ode ati agboge re, ni iwopo ibawo neta yika lu ti gbojikan fun ara n de-gbojikan.

Nitorina, an'eri ko gboho mu aja jade tabi ki o mu aja wolu ni agboge Ijebu-Ode. Gbogbo aja ti won be ni de pipatan.

Itan Aja Ati Awon Eranko

(Lati owo omo "Olumo")

Ni igba lailai Aja ati awon eranko fijo nse ore po, nigbati o pe awon eranko ni ki ghogho won jijo pa iya won je gho-bo won si gba be, olukulukulu n pa iya tiren won si nijjo je, Ajapa na si pa tiren na pelu.

Sugboon nigbati o kan Aja, aja ko pa tire, o mu lo si erun, o lo fi pamo ti ebi ba npa yio lo si odo re lati lo jeun, nigbati o pe ebi npa awon eranko yoku nia si nyo o si dan pelu o si nya awon eobe re voku tenu wipe ibo ni nia ti nri onje je ti o si ndan bavi? Ajapa ni on yio wadi lowo re.

Ajapa si lo so ba Afa fun iwadi na, obi Afa lere w'pe. Aja e fi ona han wa. Aja ni fi ona han yin b'wo? Ajapa ni ki o fi ona ibiti o ti eri onje han on nitoripe ebi npa on iwo si nyo, o si ndan, o si nyokun.

Ajapa si be Afa lo-polopo lati fi ona han, Aja wa so fun wipe, bi o ba fe ki nfi ona han o, ki o se enu re mo-ran, nitoripe tu-asiri-tu-asiri eda ni Olorun da iwo Ajapa, Ajapa bura o fi Olorun se eri wipe o n ko ni so fun enikan tara. Aja ni ti o ba di ota ni dede agogo mejl irope ki o wa lati lo jeun kodo iya on ni ode-orun.

Nigbati o di ojo keji, Ajapa lo ba aja ni ile won lati lo, sugboon eru mba Afa wipe ki Ajapa ma

ba nkan je fun on, Aja ni Ajapa, jowo ibiti mo ma mu lo yi ki ise ebi gere-gere tara ti o ba se enu re furu iwo yio ma jeun ni odo iya mi titi lailai.

Bi awon da ti se de odo yio aja.

E o ma gby yoku ni ose ti o mbo.

Isinku Iyawo Bisopu Kama-ma

EKO — Iyafin Aduke Howells ti o s'alaisi ni Ifo ni ojo Alaruba (Wednesday) lehitati o ba awon ipade obinrin Ijo Anglican soro na, ni a se isinku re ni ojo Jimi (Friday) ti ise o o ketalala oju January, 1961.

Enia so bi omi ti o wa sibi isinku na, Eni - owo Bisopu S. O. Oduola ni o se isia ifehin fun oku na ninu ile isin nla, Christ Church l'Ehingbeti l'Eko.

Alufa Ashley-Dejo ni o se iwasu le ori oku na, o si se anon e ologbe na wipe euti o wulo larin ebi, ninu ile isin ati paapa fun ghogho enia ni ise.

Nigbati awon nre epiku-sile korofu Iyafin Howells te s'nu ihail re ni Ikovi, ni Eni-owo Bisopu bu sekun.

Ki Olorun forun ke ologbe na, ki O si gho si afele tere.

Eni Adojo Odun Fese Rin Adota Ibuso

SRINAGAR — Laipe yi baba gba arugbo kan fi

ese rin lati ilu re ti o je bi iwon adajo ibuso lati wa pade Ootu igba ilu Kashmir haba na pe ara re ni "Ayapada eda"

O so fun Olotu Iyoba Bakashi Ghulam Moa-mimed wipe abule on ti o wa ni egbe Lolab Valley l'efe ilewe, Opopo omi ati awon nkan nuran ti o dara fun ilu.

Baba agba na so wipe on ko ni bere fun ile iwosan nitoripe awon obi on ti so wipe ko dara ki iru ile be wa nitosi.

Lati nkan bi ogoron odun s'chin, eyi ni akoko

ti on yio wa be ilu wa, ko si roran fun on lati ma rin kiri ilu Srinagar zagebi awon eda titutu ti o wa ninu ilu nati nwo on tifura-tifura yi, awon akoo igba lailai ti yipada.

Baba agba na lo so doo Akowe egbe National Conference ti o je Alase ilu Srinagar, cinti o pe wipe ki o wa wo egbe won. Nigbati awon bi lere wipe ba wo ni isinai re ti ri bi o ti dagba to yi? O fesi pe awon onia nse ilara emi gigan ti Olorun fi ta on lora ni. Oa fe dagba to zagebi iwo na ba ti fe to.

Ero Itewe Ti Gesi Se Ise Daradara

Omo ile Nigeria ti o lo "sibi ifihan" ohun elo ise ti awon se nin London inape yi ni Ogbeni O. A. Kuku lati ilu Eko, ni o nwo ero itewe ti Oyinbo Gesi se, iru eyi ti i ba fe Nigeria ra madogun fi te iwe idibo ti awon adibo ilu ba apapo ile Nigeria.

Bi ero na ti ara te iwe to, ghogho fe na ni o ti pa i an ni awon bi ose, meja ki asiko to to.

Arun Digbolugi Wolu Ijebu-Ode

IJEBU-ODE -- Ninu oṣu toleja ni obinrin kan ati omo re obinrin ni a gbo wu pe arun digbolugi kolu nitu Ijebu-ode, eyi ni awon se kede arun na, ti awon si se npa awon aja nituri arun na.

Sugbon enia meri ni a tun eba wipe arun digbolugi pa nitu Ago-Iwoye. nipa Ijebu-Ode. Lehinti Ijoba ti se ikede wipe arun digbolugi wu ilu Ijebu-ode niti Ago-Iwoye yi tun seje.

Latigbana, akoini tun gbo pe arun na kolu enia awon enia ti o si ti kolu ni fun itoju daradara ni ile iwosan (Hospital).

AWON EJO KOTEMILORUN

EKO -- Awon ejo kotemilorun ti awon yio se ni ojo ketale-logun oṣu January 1961 ni Kotu nla nitu Eko niwonyi:

Elejo ni Mobil oil Nigeria Ltd. pe Olola J. M. Johnson. Elejo ni Abigail Folshade pe

Aha A. A. O. Durashola Elejo ni Mobil oil Nigeria Ltd. pe Aiolabi Esiagroduanni.

Eyi ni ojo ketadigbolu oṣu March, 1961. Elejo ni Continental Press Co Nigeria Limited. Alade Aladeva. Dora Ekana, pe Rer and Binham Allen aha Derby Alade.

Eyi ni ojo ketadigbolu oṣu April, 1961. Elejo ni West African Pilot, P. C. Agbo pe Olofa Rotimi Williams, O. la S. L. Akiat, ati Olofa Obaferi Awolowo.

Nwon Yinbon Pa Ni Tabi O Pa Ara Re

AKURE -- Opolopo oṣu ni awon olopa ti se iwadi igbo won nipa iku ti o pa okunrin Isabo, oṣu kan ti awon npe ni James Ipo ti awon ni oju ogbe ibon ni igbaya oku re ni oju kokandigbolu oṣu December 1960.

James, o m oṣu ni ayinid-logoji, ti o bi oṣu mejji ni o lo se oṣu igbo ni abule Atosisi nitosi Akure nigbati isele buruku yi seje.

Olotu Ijoba Ile Nigeria Nitu Oyinbo

Olori Alufa Esin Igbagbo Yio Gba Isinmi Afehinti

London - Irohin ta siwa 'keti' fere lati ilu Oyinbo wipe Olori Gbogbo Alufa esin igbagbo Daxita Geoffrey Fisher, (Archbishop of Canterbury) yio gba isinmi afehinti ni oju kokandigbolu oṣu May, oṣun yi.

Iro ti tun gbo ba kanna lati ile Ijoba Olotu Ijoba Ile Nigeria Gesi nipe Alufeyin Elorah th Keji Oba obinrin ilu Oyinbo yio fi oye nla (Pecunia) da Olori Alufa, Dukita Fisher lola nigbati isinmi re ba bere.

Olotu Ijoba Ile Nigeria, Ogbani Harold Macmillan ni a nwo ninu aworan yi, ti o nebowa loju Olotu Ijoba Ile Nigeria, Ahaji Sr. Abubakar Tafawa Balewa nigbati o nede ninu re re lehin onje osan ti Olotu Ijoba Ile Nigeria lo ba je.

Eyi ni asiko ti Olotu Ijoba Ile Nigeria lo ba ilu nla London wo lehinti o kuro ni ipade egbe Majibaji; agbaje ti awon lo se nitu New York.

E MA KA IWE IROHIN ELETI-OFE L'OSOSE

Odaran So Fun Adajo Wipe Ole Jija Ni ISe Wa

MAKURDI - Adu Gimeta, omo odun metale-logbon ni awon ju s'won odun meta pelu ise asegan fun esun wipe nwon bi ji eru ko ni sobu Ogbeni Duru, Onisowo ilu Makurd. Enikeji re ti o nje Baba Yali ni nwon ju s'won bakanna.

Awon olopa ni apelewon ni awon odaran mejeji. Adajo bere wipe nwon jebi tabi awon ko jebi? Awon odaran na bu serin, nwon si so fun'adajo wipe, o kan nio akoko re sof' lasan ni bi bi ti o mbi wa lere bia jebi tabi a ko jebi nigbati o ti mo wipe ole jija ni ise wa.

Lehinti adajo se idajo s'won fun won tan ni odaran kimi yi pada lo wo Ogbeni Duru, o so fun wipe o s'o-tire ti a ko pa o loru ojo ti a fo Sobu re.

EJO AROTUNRO NI KOTU KADUNA

KADUNA - Ogbeni Josiah Sunday Olawoyin ti ise omo ebe Alforere (A.G.) nla Ofa, ti o si je otan ninu awon obajimo nle igbino Asofin ti Arwa nle Oke-Oja, ti nwon ju s'won oju mfa nla Ilorin ni o ti je ise si Kotu wipe ki nwon je "Grand Kad" kuro ninu awon adajo ti yio gbe owo ebe ojo arotunro re ti Kotu.

Agb'egun re, Oloye F.R.A. William Q.C. yio tun fi siwaju Kotu giga ti Kadura wipe ti nwon da Olawoyin ni awon enia mfa ti nwon jijo ju s'won ile titi di igba ti nwon yio fi pari ojo won ni Kotu Arotunra.

Ninu ona November odun to keja ni nwon ju won s'won ni Kotu Onipo keta, ni Ilorin lori esun wipe nwon fa ijongbon ninu Ofa.

Nwon Fi Akowe Onisowo Sun Esun Ole

EKO - Raji Akeredolu ti ise akowe ni Sobu awon Oyinbo Onisowo (P.Z.) ni nwon fi sun esun ole siwaju adajo ni Kotu giga titi Eko, wipe o ji eru bi oni £1,700 ti awon onise re.

Eniti o ko jeri mu iwe kan wa siwaju adajo ti o wipe Akeredolu ko wipe otito ni on ji ase funfin igan 1,525 ko, ti igbe owo re je £1769 5/- o si wipe on ni o so fun Raji Akeredolu wipe ki o jowo otito ki a ma se igba iwadi nterape masu ko ni sai ri idi re, Akeredolu ni nwon so re o daru o enia meji pelu ara re ti nwon jijo pin eru na.

Sugbo Loya re Ogbeni A. K. I. Makaju si siwaju adajo wipe ki nwon masu gba jowo na si otun ti a le ti toso, o si ka ofin le lori. Adajo fi ase re di ojo k. kan di logun oju January 1961, o si gba iduro fun Akeredolu lori £800.

OMOBA ALEXANDRA SI ERO ISORO

ENITI a nwo ninu aworan yi ni Omoba Ilu Oyinbo, Alexandra ti Kent, nibiti o ti ni ero isoro tirun ti nwon ase se ninu ile ise Ifweranjo. Nibe i o ti nfi ero na ba Sir. Adesoji Aderemi, Gomina ipinle Iwo-otun soro ninu 'ba'an iwon n'vanti bi adurun buso si ilu Eko. Olola Olu Akinfosile, Ala se ile ise Ifweranjo ni o joko si apa otun si.

Omoba na ni o wa se oju fun Alayeluwa Oba obinrin Elizabeth Keji, ni gba ariya o maira ile Nigeria nlu Eko.

Ejo Agenilowo De Kotu

IBADAN—Ni ojo keji odun Keresimesi ti nwon ape ni Boxing Day ni rogbodyan ija kan be silẹ larin Yoruba ati awon Isobo nilu Ikire nitosi Ibadan.

Nigbati Jacob Omuaduen jeri ni Kotu ni o toka si Samuel Ozuem ti nwon fi sun esun wipe o se ipalara fun eniti o ba ja, wipe eniti o ge on lowo na ni yi.

Qro yi sele nigbati ija kan be silẹ, o so wipe Samuel le on jinna ki owo re to te on ti o si fi ada ge apa osi on silẹ, on si mu apa ti oge na sare lo si ile ki nwon to gbo on lo si ile iwosan ti ile-ife fun itoju.

Nwon fi gbigbo ejo na si ojo kedogbon oju yi.

IJOBA FARANSE FE POHUNDA

Irohin kan wa wipe ijoba Faranse npete-pero lati ko awon obun elo ti awon fi nwon fi edan etu Oloro wo kuro ni Reggan ile okun yanrin Sahara lo si ile Antarctica, Kerguelen.

Gbogbo ile Kerguelen kakere na ni nwon npe ni "ile ti enia ko silẹ" ni, ni o wa ni apa fa-orun India iwajun nkan bi edegbota-le-legberan ibuso si Antarctic.

Ijoba Faranse ni o ti ni ibe lati nkan bi odun 1772, nwon si ti fi awon ojogbon oluwadi silẹ lati odun 1942.

Ijoba Faranse nlo se eyi nitari atako ti awon ile enia dadu npe ni. Eyi fi han wipe iyirapada wa silu Faranse ipau ojo meji si 92 930 199.

Moto Kolu Enia Dereba Salo

OWERRI—Awon olopa nwa awamoto (Driver) ti o kolu enia kan ti o gun kekẹ-ologere tabi lusikulu lona Owerrri si Okigwi ti o salo ni ojo Satide tokoja.

Eniti o gun basikulu na ni oruko re nje James Duru, o si farapa pupu, nwon ti gbe lo si iwosan (Hospital) nilu Owerrri

Enito Ba Won Ja Wewon

IBADAN—Okunrin garabari kan ti won npe ni Tanko Katsina ni adajo lu s'ewon oju mefa nilu Ibadan fun esun wipe o lu enia nigbati o mba won ja o dupe lowo adajo a si wipe "Nagode Allah".

Tanko yi ni won ti fi sun esun meji fun ole afẹle wipe o lo jobu lati jale, o si lu enia meji ni adajo da silẹ nigbati ka si eri fun won.

ENITO GUN IGI LO KA ESO JALULE KU

OWERRI—Okunrin egbe ara ilu Owerrri kan, Ndakaaba Nwaka, ni o gun ori igi giga kan lo lati ka eso igi na fun iyawo re, lojiji ni owo re so boro lara igi na o si ja lule, te ni o se ku bam-bam.

O fi iyawo re ati omo mefa silẹ aipe Lowo iku ojiji Oluwa rere gba wa.

Ejo Ti Egbe Alakuko Pe Ijoba Iwo-orun

IBADAN—Nwon fi enu ba ziro ejo ti egbe Alakuko N.C.N.C. ti o je alase Igbimo Bisha ti ijoba tuka pe ijoba Iwo-orun ni Kotu, nwon si re ziro ejo na si oje ketala oju February, 1961.

AFIHAN GBOGBO-GBO NILU OYINBO

Ijobani I. C. Ugwa lati Ibadan ni ipinalẹ fa-orun, Nigeria, ati Asoju ile Canada nilu Oyinbo, Ojula ala George, A. Drew. Q. C. ni a nwo ninu aworan yinbiti nwon gbo dutu niwaju ile se BEWAC, nibi Afihan gbogbo-gbo ti nwon se nilu Birmingham lape yi.

Olowe Rotimi Williams ni o wa pelu aṣẹjoro ijoba, Oṣẹbani B. Olowofeyeka ni o wa fun awon si o oṣe.

